

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

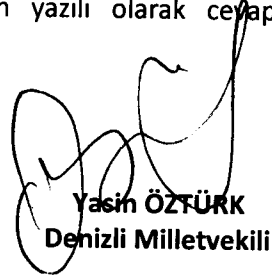
Tarih: 14.12.2020

Sayı: 3214

38178

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 13.12.2020

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Yap İşlet Devret (YDİ) modeli ile yapılarak özel şirketler tarafından işletilen köprü ve otoyollarda HGS-OGS sistemi kullanılmaktadır.

YDİ modeli ile yapılarak işletilen köprü ve otoyollardaki HGS-OGS geçiş ihlallerinden kaynaklı alacakların tahsil edilmesinin hukuki dayanağı; 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Hizmetleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin 5, 6 ve 7 nci fıkralarıdır.

Devlete ait otoyol ve köprülerden HGS-OGS ihlalli geçişlerinden kaynaklı alacaklar kamu alacağı sayılmakta, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsilat yapılmakta, işletme hakkı verilen veya devredilen köprü ve otoyolların ihlalli geçiş ücretlerinden kaynaklı alacaklar ise genel hükümlere göre tahsil edilmektedir.

6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Hizmetleri Hakkında Kanun'un 30 uncu maddesine göre, köprü ve otoyollardaki HGS ve OGS gişelerinden geçiş ücretlerini ödemediği tespit edilen araç sahiplerine Genel Müdürlük tarafından geçiş ücreti ödemediği giriş çıkış yaptığı mesafeye ait geçiş ücretinin dört katı tutarında idari para cezası kesilmektedir. Kaçak geçiş ücretleri ile idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmemesi durumunda, geçiş ücreti ve idari para cezası, 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi daireleri tarafından takip ve tahsil edilmektedir. Vergi daireleri tarafından tahsil edilen kaçak geçiş ilişkili ücretlerin, tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

YDİ modeli ile yapılarak işletilen köprü ve otoyollardaki HGS-OGS geçiş ihlalleri ile ilgili ihlal bilgilerine ait tüm inceleme, düzeltme ve itiraz işlemlerini işletmeciler tarafından yapılmakta, KGM tarafından işletilen köprü ve otoyollar ile özel şirketler tarafından işletilen köprü ve otoyollar arasında HGS-OGS cezalarının itiraz süreçlerinde herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nce, "YDİ modeli ile yapılarak işletilen köprü ve otoyollardaki HGS-OGS geçiş ihlallerine gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan itirazlar incelenerek itiraz sahibinin haklı olduğunun tespit edilmesi halinde ihlalli geçiş para cezasının iptal edildiği, ihlalli geçiş yapan araç plakasının 15 gün süreyle her gün sistem tarafından bakiyesinin kontrol edildiği ve yeterli bakiyesi olduğu tespit edilmesi halinde normal geçiş ücreti alındığı, bu araçlara kesinlikle para cezası veya gecikme ücreti uygulanmadığı, araçta araç plakasına tanımlı ve hesabında yeterli bakiyeye sahip HGS/OGS etiketi olması halinde araç ister OGS'den ister HGS'den geçsin ceza uygulanmasının söz konusu olmadığı"

38178

Söylense de, YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyollarda vatandaşların yapmış olduğu sistem ve kendi hatalarından kaynaklı kaçak geçişler nedeniyle astronomik cezalar uygulanmaktadır.

Kaçak geçişin bakiye yetersizliği nedeniyle kesilmesi gibi durumlar bile, ihlalli geçiş olarak değerlendirilmekte, vatandaşa süresi içinde gönderilmesi gereken tebligatın uzun sürmesi nedeniyle de vatandaş hem ceza, hem faiz, hem icra, hem de avukat vekalet ücreti karşı karşıya kalmakta, sadece 1 TL'lik yetersiz bakiye vatandaşa 1000 TL'nin üzerinde bir ceza olarak yansımaktadır.

Bu doğrultuda;

- 1- Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile özel şirketler tarafından işletilen köprü ve otoyollar hangileridir?
- 2- Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından işletilen köprü ve otoyollar hangileridir?
- 3- YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan, HGS ve OGS kayıtlarına göre günlük, aylık, yıllık olarak kaç araç geçmektedir?
- 4- YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan son 1 yılda ne kadar kaçak geçiş yapılmıştır?
- 5- Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından işletilen köprü ve otoyollardan günlük, aylık, yıllık olarak kaç araç geçmektedir? Son 1 yılda Devlet tarafından işletilen köprü ve otoyollardan ne kadar kaçak geçiş yapılmıştır?
- 6- Son 5 yıllık dönemde; özel şirketler tarafından işletilen köprü ve otoyollardaki kaçak geçişler nedeniyle kaç araç sahibine icra emri gönderilmiştir? İcra tebligatı gönderilen kaç araç sahibinden, ne kadar tahsilat yapılabilmektedir?
- 7- YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan yapılan kaçak geçişler, "garantili araç geçiş ödemesi" kapsamında mıdır? Kaçak geçen araçların cezasının tahsil edilmemesi durumunda, işletici şirkete "garantili araç geçiş ödemesi" dışında ödeme yapılmakta mıdır?
- 8- YİD Modeli ile işletilen yollardan kaçak geçen araçlardan cezaların geç tahsili durumunda, Devlet tarafından işletici firmaya ödenen kaçak geçiş yapan araçla ilgili ödeme bedeli, Hazineye iade edilmekte midir? Yoksa özel şirketler, hem kaçak geçişlerden kaynaklı vatandaşlar, hem de "garanti araç geçiş ödemesi" kapsamında Devletten tek geçişten dolayı ikiz ödeme mi almaktadır?